

ustanoviti, ktera je treba znati in se po njih ravnati, če si hočemo oslabiljeno zemljišče vzboljšati, da si potem toliko dobička iz nje pridelamo, kolikor si ga sploh pri danih okolščinah pridelati moremo.

Tisti, ki seno, žito, mleko na kmetiji pridelano proč prodava, naredi svoje zemljišče, ubožno fosforovih spojin, gujilca in kalija. Mnogina kalija, ki se zemlji po različnih poljskih sadežih odtegne, je po kemičnih preiskavah njihovega pepela na hektari sledeča: 90 kil. pri pšenici, 23 kil. pri rži, 76 kil. pri ječmenu, 24 kil. pri ovsu, 158 kil. pri slovenski ali rudeči detelji, 112 kil. krompirji in 146 kil. pri repi.

Iz teh števil se da povzeti, da bode tisti, ki svoje pridelke brez pomude z njive proč proda, svoje posestvo vse kalijeve vsebine oropal in da mu bode zemljo po preteku malih let, če se temu ne pride v okom in če se zemlja ne začne vzboljševati, to popolnoma nerodovitno naredil.

Kar je rečeno o kaliji, to velja tudi o fosforu in gujilei. Tisti kmetovalec pa, kateri na svojem posestvu pridelane pridelke in surovine tudi na svojem posestvu porabi in na primer le puter in maščobo dalje prodava, ta bode zopet toliko rodovitnih snovi v svoje zemljišče nazaj spravil, kolikor jih je potrebno, da se zemlja popolnega oslabiljenja obvaruje. Pri tem pa tudi mislimo na to, da vse tvarine, ki imajo količak gnojivne moči v sebi nabira in v korist spravlja.

Če kmetovalec svoj posel zastopi, bode pripravnih tvarin se posluživši v stanu zemljo vedno pri potrebnih močeh obdržati.

Nektere kmetije so v taki legi, da je kmetovavcu v dobiček, vse surove pridelke posprodati, celo pod tem ozirom, da je potem prisiljen, si potreben gnoj od drugod kupovati.

Zopet druge kmetije so zopet take lege, da se prevažanje surovih pridelkov na trg ne izplača ali pa da je nakupovanje gnoja iz posestva predrago.

Takim kmetijam tedaj, iz katerih se surovine ne morejo z dobičkom spečati, je treba takega gospodarstva, da se le taki pridelki na zvonaj porazprodajo, s kterimi se fosfatov in kalija, kolikor najmanj mogoče iz domače zemlje odpravlja. Snovi, ki so večidel iz ogljenca sestavljeni, kakor je puter, maščoba, spirit, sladkor, mačič itd. imajo svoj početek le bolj v zraku in zato njihova prodaja izven posestva zemlje ne boli.

Kdor si spravi kako zanemarjeno posestvo, ktereга zemljišče ima tudi njive, travnike šume, šotaste prsti, bode vsakokrat dobro ravnal, zlasti, če je zemlja bolj lahke nature, če bode s šotasto prstjo druge njive in travnike vzboljšaval. Ako se šotasta prst pomeša z ži-

valskim gnojem, bode taki mešanec drugim njivam in travnikom kaj dobro ustregel.

(Konec prih.)

Pomoček zoper trakuljo.

Neki dr. Zörn v Lipskem je napravil več skušnj ali bi se s tikvinim semenom ne mogla trakulja pregnati. Za skušnjo so mu služili trije psi in pokazalo se je, da je oluščeno in v prah stolčeno in s kakim prevanjanim sredstvom pomešano (n. p. z ricinovim oljem) trakuljo vmorilo in iz živalskega telesa spravilo. Ker je sredstvo zelo ceno, bi bilo tudi velika dobrota za ovčarije, ker ovce dobivajo vrtoglavo ali motolice najbolj od trakulje, ktero so si od ovčarskih psov nalezle.

Znano je namreč, da ima trakulja svoj izvir v pseh, da se preseli odtod v živali kot razni drugi mrčesje, kakor kot ikre v svinje in pride odtod celo v človeško črevo. Poskusiti bi se pa dalo.

Sejmi 30. aprila v Arveži, Cmerek, sv. Peter na Ottersbahu, Rogatec, Studenice, 1. maja sv. Barbara v Halozah, sv. 3 kralji v Sl. goricah, sv. Jurij v Slov. goricah, Hajdina, Muta, Ljubno, Lipnica, Planina, Berače, Trbovlje, Veržej, Velenje, 3. maja Brašlovce, Kojnice, Gradec, Jarenina, sv. Križ na Murskem polji, sv. Lovrenc v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Konjic. (Svoji k svojim.) Nastavljenje pušic ali nabiralnic za nemški šulverein v gostilnicah je na Dunaji prepovedano. Žalibože, da se to pri nas, kjer razun par „privandranih“ Nemcev in slovenskih izdajalcev naroda sami Slovenci bivajo, še vedno trpi. Tukaj se namreč v dveh gostilnicah, pri A. Stancer-ji in pri J. Walland-u „Judeževi groši“ nabirajo ter tako naš narod pači. Ti ljudje ne premislijo, da bi ti groši kje drugod bolje potrebni bili, kakor pa za tlačenje našega naroda ter za razprtijo med nami. A ne samo, da so tukaj take nam nasprotne gostilnice, ampak imamo tudi trgovca, ki vedno proti Slovincem rovlje. Spoznate ga lahko po njegovem pomagau ali komiji, ki je popolnoma židu ali judu podoben in pa po njegovem sinu, ki vedno pred hišo na ulici kot straža stoji. Dalje imamo tukaj zagrizenega sovražnika slovenstvu, ki ob času volitev okoli leta in kriči, kakor da bi bil nor ali pa obseden. Njegovo obnašanje se nam enako zdi z obnašanjem nekaterih, ki iz njegove „šnopsarije“ pridejo. Sploh pa bi zadnjemu svetovali, naj bi raji v svoji „šnopsariji“ ostal, kakor pa se s politiko pečal, o katerej ničesar ne razumé. Slovenci, pomnimo to! Saj imamo gostilničarje, trgovca in peka,

ki se s politiko nikakor ne pečajo, ki so nam vedno prijazni, ki so vsega spoštovanja vredni in ki se tudi kot Slovenci čutijo. Naše geslo bodi zanaprej: „Svoji k svojim.“

Od sv. Ilja v Slovenskih goricah. (Vreme i delo — leto 1830 in 1883 — cesarjev prihod.) Vremenskem prerokovanju imenitnega Mathieu de la Drome za mesec april, je vreme ravno nasprotovalo. Prerokoval je od 31. marca do 7. aprila nestanovitno, a bilo je stanovitno in lepo vreme; od 7. do 14 prerokovano lepo vreme, a ravno med tem časom je deževalo skoraj vsaki dan; in tako bode se varal prerok za celi mesec. V knjigo prihodnosti gleda edino le Bog, kar človek obrača, Bog obrne. Vinogradna kop bode v tem tednu pri nas zvečinoma dokončana, zaradi merzlih nočij in hladnega vremena še trsovje nič ne žene. Letos sv. Jurij ni najšel suknje. Imeli smo že nekatere jutre močno slano, ki bi cvetečemu drevju in zelenim vinogradom precej škodovala. — Stari ljudje, ki še pomnijo od leta 1830 do 1834, pravijo, da je bilo v teh letih ravno tako, kakor letos; dolga merzla spomlad; in v teh letih bilo je baje sadja in vina obilno. Bog daj, da bi tudi letos tako bilo. — Vest, da obiščejo naš presvitli cesar nam bližnji Stras je nas močno razveselila. Peljali se bodo od Spielfelda po železnici prav po malem tudi skoz našo faro. Imeli bomo priložnost gledati svojega blagodušnega cesarja iz lica v lice. Gotovo bode ta den po slovenskih goricah vse živo, mlado in staro bode želelo poznati obraz Franca Jožefa. Enaka čast svojega cesarja videti nas Slovence tukaj malo kedaj doleti. Zato ga hočemo takrat dostojno počastiti in pozdraviti! Goričan.

Iz Ptuja. (Častito imenovanje.) Štaterski deželni odbor je v smislu deželne postave, dne 9. januarja 1882 števil. 14, zadevajoče povzdigo govedorejstva gospoda Dr. Alojzijo Gregorič-a, odvetnika in velikega posestnika v Ptuj, imenoval za predsednika oglednih komisij v VIII. distriktu, t. j. za okraje: Ptuj, Rogatec, Ormož, Ljutomer in Gornjo Radgono. Čestitamo celemu VIII. okolišu pa tudi gospodu dr. Gregoriču, velezaslužnemu domoljubu slovenskemu!

Iz Ljutomera. (Jako zanimiva razprava) bo v kratkem pri sodnji v Ptuj proti našemu tržkemu predstojniku (bürgermajstru). Zatožil je ustno tukajšnjega sodnijskega g. adjunkta Dr. V. pri višji gosposki v Gradci in krivično obdožil, najbrž misleč, da ga bodo meni nič tebi nič brez daljnega obzira predstavili, Bog zna kam. — G. adjunkt, pošten narodnjak, za vsem sposoben na svojem mestu, mu je tru v očesu. — A zaračunil se je. Bila je vsled obdolženja preiskava, in dokazano, da je naš predstojnik krivo poročal; g. adjunkt je bil za

nedolžnega spoznan. Na to se je pa meč zasuknil. G. zatoženec je tožil tožnika zavoljo krivega obdolženja in višja sodnja je pooblastila sodnijo v Ptuj, da sodbo izreče, kaj se bo godilo 25. aprila t. l.

Iz Hrastnika in Dola. (Vrli pevci slovenski.) Življenje pri nas je bilo do sedaj zares pretiho. Živeli smo, pošteno delajoč za vsakdanji kruhek — brez posebne duševne zabave. A zdaj v tem letu je napočil drug čas. Zdramili smo se iz zimskega spanja navadne mlačnosti in pevci, katerih je mnogo v našem kraju, začeli smo se vaditi v petji in skoraj že bode „pevsko društvo“ osnovano. V slogi je moč. Da si so nekateri Teutonci početkom zmakevali z glavami in nam nasprotovali, vzlic temu imamo uže lep vspeh zabeležiti. Če pomislimo, da so pevci do malega vsi neizurjeni, je v resnici čudno, da v tem kratkem času vže osem lepih narodnih pesem pojemo. Le hrabro naprej! Na teden po trikrat se shajamo k pevскеj vaji in gotovo zasluži za neutrudljivo učenje voditelj naš gospod E. Morič prirsčno hvalo. Kako lepo se razlegajo mile naše slovenske pesmi! Pozneje hočemo tudi večkrat se udeležiti cerkvenega petja. Na noge tedaj, prebivalci naših slovenskih krajev. Otrosite ono mlačnost do vsega, kar je narodno in vzdramite se. Naj vam bo našo počenje v izgled, da trdna volja, pošteno sree in ljubezen do domovine vse premore.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V cesarjevej hiši so imeli mrliča. Nadvojvodinja, 26letna Marija Antonijeta je umrla na Francoskem pa njeno telo so na Dunaj prepeljali in je hranili k sorodnikom, počivajočim pod cerkvijo č. oo. kapucinov. Cesar in cesarica prebivata sedaj v Schönbrunnu blizu Dunaja. — V državnem zboru še se zmiraj naši poslanci morajo puliti z liberalci, bi se li šolska bremena zlasti kmetom olajšala ali ne. Poslanci in liberalci Hakelberg, Foregger, borski Wurmbrand in wildhauski Karneri široko usta odpirajo in pametnim nasvetom konservativcev kljubujejo, do sedaj brez uspeha. Ni več dvomiti, da se šolska postava prenaredi tako, kakor bode posebno kmetom prav. Dalmatinski poslanci bržečas dosegnejo, da se bode zanaprej v Dalmaciji pri sodnijah rabil srbsko-hrvatski jezik ne pa samo nemški in italijanski; slovenska resolucija zavoljo slovensčine na srednjih šolah in v učiteljišjih pa so česki poslanci zopet pomagali zavleči. To ni lepo od Čehov, za katerih česko vseučilišče so tudi slovenski poslanci pošteno glasovali. — Gališki deželni zbor je uže razpuščen, kranjski pa še ne. — V Idriji so nemškutarji zmagali pri volitvah v mestni zastop